

ОСОБЛИВОСТІ ТА ТРУДНОЩІ ВИКЛАДАННЯ ХІМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН В ПЕРІОД КАРАНТИННИХ ОБМЕЖЕНЬ

Мороз В. О., Кучма А. Ю., Горайнова Ю. А.

Донецький національний університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського, Кривий Ріг, Україна
Moroz_vo@donnuet.edu.ua

В Донецькому національному університеті економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського випускники двох освітньо-професійних програм першого рівня вищої освіти вивчають хімічні дисципліни. Це ОПП «Харчові технології» та «Готельно-ресторанна справа». За навчальним планом 2019–2020 н.р. бакалаври спеціальності 181 «Харчові технології» на першому курсі вивчають дисципліну «Харчова хімія та біохімія» протягом двох семестрів. На вивчення відводиться 330 годин, з яких: лекцій – 90, лабораторних занять – 72, СРС – 168. Студенти, які навчаються за навчальним планом підготовки бакалаврів спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа», вивчають в другому семестрі першого курсу дисципліну «Харчова хімія». На вивчення відводиться 180 годин, з яких: лекцій – 55, лабораторних занять – 17, СРС – 108. Як бачимо, обов'язковою умовою є виконання лабораторного практикуму, на якому студенти набувають певних навичок. Але досягти на 100 % цієї мети в другому семестрі 2019–2020 навчального року завадив карантин, який був викликаний COVID-19.

З початку березня наш заклад вищої освіти, як і багато інших, перейшов з очного навчання на дистанційне. Всі заняття відбувалися суворо за розкладом, кожний викладач та група студентів спочатку самостійно обирали зручний для них формат спілкування: Moodle, Skype, Viber, Zoom. Пізніше керівництво ДонНУЕТ рекомендувало застосовувати ще і програму Teams. Методичні матеріали, завдання поточного модульного контролю, самостійної роботи, методики лабораторних робіт з хімічних дисциплін студенти могли знайти в системі дистанційного навчання Moodle, яка впроваджена в навчальний процес в ДонНУЕТ з 2016 року. Але відсутність можливості безпосередньо працювати в хімічних аудиторіях та виконувати лабораторні роботи стала на заваді якісного повноцінного опанування хімічних дисциплін. І не тільки це.

Спілкування викладачів зі студентами підтвердило той факт, що здобувачі вищої освіти по-різному ставилися до дистанційного навчання. У деяких зовсім не виникало ніяких труднощів, їм подобався такий формат навчання, але вони в той же час казали про тимчасову депресію. Інші спочатку не розуміли, в якому додатку будуть відбуватися заняття, які терміни здачі завдань, як буде відбуватися лабораторний практикум, але згодом все стало зрозумілим. Треті називають проблемою сам додаток, тому що інколи не транслювався екран з презентацією або був поганий інтернет-зв'язок, треба було розібратися з особливостями роботи в цьому конкретному додатку, встановити програмне забезпечення. Деяким студентам було важко зробити конспект самостійно, виділити головне. Треба відмітити, що загальна проблема усіх, хто дистанційно вивчав хімічні дисципліни, – уявити собі аналітичні ефекти, описати спостереження щодо хімічних дослідів. І тут перед викладачем виникала задача – швидко знайти відео в YouTube і надати посилання студентам. Іншого виходу не було, бо був жорсткий карантин.

Водночас багато студентів наголошують на тому, що дистанційне навчання має переваги – вони мали змогу знаходитися будь де та бути присутніми на заняттях постійно; їх практично нічого не відволікало; вони не витрачали час на дорогу.

Отже, сподіваємося, що цей досвід, якщо виникне необхідність, нам знадобиться для розв'язання проблем при викладанні хімічних дисциплін в період карантину.